

Motion till riksdagen

1989/90:Jo303

av Ragnhild Pohanka och Eva Goës

(båda mp)

Fjällskogar

Fjällskogarna – Europas regnskogar, ja man kan faktiskt dra dessa paralleller mellan våra egna, på många håll höga naturvärdefjällskogar och de tropiska regnskogarna. I båda fallen är det fråga om skogsekosystem som har rika biologiska, mångformiga värden.

Liksom i den tropiska regnskogen finns inom våra egna fjällnära skogar sannolikt arter som ännu ej är beskrivna.

Mycket av det sällsynta växt- och djurliv som har präglat stora delar av våra skogar har nu sin sista tillflyktsort i de fjällnära skogarna. Dessa fjällnära skogar med sin oftast relativa orördhet i väglöst, obrutet land saknar motstycke i Europa med undantag av Sovjet. Dessa är så unika att de till varje pris måste skyddas.

Men det storskaliga skogsbruket hotar att helt slå sönder dessa värden. Under 80-talet har skogsbruket dragit sig allt längre västerut, allt närmare och närmare våra unika fjällskogar. Domänverket, som är statens eget skogsbolag, har här gått i spetsen för denna utveckling. Orsaken till detta var och är en ansvarslös, medveten överavverkning i Norrlands inland, som idag tydliggörs med revirnedläggningar och permitteringar av skogsarbetare i många inlandskommuner.

Sameland

Under en mycket, mycket lång tid bakåt i historien var detta sameland. I mitten av 1500-talet brukade samer särskilda land med sedvanerätt och denna sedvänja var så stark att domstolarna erkände att den som brukade landet också hade ensamrätt till den.

Denna urgamla sedvanerätt, som samerna hade, var då allmänt accepterad. Den som kan sin historia vet emellertid att samerna sedan dess har fått vidkännas svåra förluster genom vattenkraftsutbyggnad, sjöregleringar, storskaliga skogsbruksmetoder med hyggesplöjningar, giftbesprutningar, gödslingar, vägbyggen m.m. I dag är rennäringen hårt trängd inom vissa områden.

Vi ser således att rennäringen är av mycket gammalt datum i dessa trakter och att storskaligt skogsbruk inte förekommit här tidigare.

Det är då mycket anmärkningsvärt, ja rent av absurt, att det i skogsvårdslagen finns uttryckt att pagående markanvändning är detsamma som skogsbruk.

Pågående markanvändning

En pågående markanvändning i de fjällnära skogarna – vad är det ??? Hur kan det i skogsvårdslagen hävdas att pågående markanvändning är det samma som skogsbruk i de fjällnära skogarna.

Att påstå något så enkelriktat som att pågående markanvändning skulle vara skogsbruk på all produktiv skogsmark, oberoende av om där förekommit skogsbruk tidigare eller ej är att utgå från helt fel premisser. Vid formulering av uttrycket "pågående markanvändning" ska man utgå ifrån den historiska verkligheten och inte skogsindustrins önsketänkande om användning av mark i framtiden.

Miljöpartiet kräver att begreppet "pågående markanvändning" ges en relevantare betydelse.

Naturvårdsgräns

Inför omedelbart en naturvårdsgräns mot den fjällnära skogen såsom den har presenterats tidigare av Naturskyddsföreningen.

Samtliga politiska partier gav vid senaste valet 1988 löfte om en sådan gräns. Det innebär att löftet fortfarande kan infrias under innevarande mandatperiod. Vilket parti kommer här att om igen svika sitt vallöfte?

Miljöpartiet sviker inte sitt vallöfte. Därför kräver vi att en naturvårdsgräns inrättas för den fjällnära skogen i enlighet med Naturskyddsföreningens förslag. En sådan gräns skulle också gynna bl.a. friluftslivet, turistnäringen och rennäringen samt den vetenskapliga naturvärden.

Naturvårdsgränsen ska utgöra en övre gräns för storskaligt skogsbruk. Naturvårdsgränsen ska inte påverka markägandet med jakt, husbehovsvirke, snöskoter osv., det kan kvarstå hos den nuvarande ägaren.

Fjällskogsfrågan är komplicerad. Den är av riksintresse och ansvaret ska ej skjutas över på lokal nivå.

Fjällskogarna är ett samhällsansvar och inte en kommunal eller regional fråga i första hand. Det krävs helhetslösningar och Sverige måste ta sitt nationella ansvar.

Den ideella naturvärden har gjort bedömningen (bl.a. i promemorior i januari och april 1989) att skogsbruket i stort sett fortgått som tidigare, trots 1985 års nya riktlinjer om att "mycket stor återhållsamhet ska gälla vid bedrivande av skogsbruk i de fjällnära skogarna".

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att en naturvårdsgräns skall utgöra en övre gräns för storskaligt skogsbruk.
2. att riksdagen beslutar att naturvårdsgränsen inte skall påverka markägandet för småskaligt skogsbruk för fjällskogsbonden.
3. att riksdagen beslutar att full kostnadskompensation skall utgå från staten till fjällskogsbonden för ev. inkomstbortfall.

4. att riksdagen beslutar att pågående markanvändningsbegrepp
får en bättre verklighetsanpassning.

Mot. 1989/90
Jo303

Stockholm den 17 januari 1990

Ragnhild Pohanka (mp)

Eva Goës (mp)